

SUUREN VALIOKUNNAN LAUSUNTO 5/2001 vp

Hallituksen esitys Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Ulkoasiainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä kesäkuuta lähettäessään hallituksen esityksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen sekä Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 93/2001 vp) valmistelevalle käsiteltäväksi ulkoasiainvaliokuntaan samalla määrännyt, että suuren valiokunnan on annettava asiasta lausuntonsa ulkoasiainvaliokunnalle.

Viitetieto

Eduskunta hyväksyi Suomen lähtökohdat ja tavoitteet Nizzan sopimukseen johtaneessa Euroopan unionin vuoden 2000 hallitusten välisessä

konferenssissa vastauksessaan asiaa koskevaan valtioneuvoston selontekoon (VNS 1/2000 vp — SuVL 1/2000 vp; UaVM 2/2000 vp).

Eduskunta osallistui hallitusten välisen konferenssin valmisteluihin sekä Suomen kansallisen kannan muodostukseen konferenssin aikana perustuslain 97 §:n nojalla annettujen valtioneuvoston selvitysten perusteella (E 32/1999 vp — SuVL 2/2000 vp, SuVL 3/2000 vp, SuVL 5/2000 vp).

Nizzan sopimuksen hyväksyneen konferenssin päätösasiakirjaan liitetystä Euroopan unionin tulevaisuutta koskevasta julistuksesta suuri valiokunta on lausunut kantansa Euroopan unionin tulevaisuutta koskevasta valtioneuvoston selonteosta antamassaan lausunnossa (SuVL 4/2001 vp — VNS 3/2001 vp).

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Belgian, Tanskan, Saksan, Kreikan, Espanjan, Ranskan, Irlannin, Italian, Luxemburgin, Alankomaiden, Itävallan, Portugalin, Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehdyn Nizzan sopimuksen Euroopan unionista

tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta. Sopimus ja siihen liittyvä päätösasiakirja allekirjoitettiin Nizzassa 26 päivänä helmikuuta 2001. Päätösasiakirjaan sisältyy 27 julistusta, jotka allekirjoittajavaltioi-

den konferenssi on hyväksynyt tai ottanut huomioon.

Nizzan sopimuksen määräykset liittyvät pääosin yhteisön toimielin- ja päätöksentekojärjestelmän mukauttamiseen laajentumisen mahdollistamiseksi. Keskeisimmät määräykset koskevat äänten painotusta neuvostossa päätettäessä asioita määräenemmistöllä, Euroopan parlamenttiin jäsenvaltioista valittavien edustajien määrää, komission kokoonpanoa, nimittämismenettelyä sekä sisäisen työn organisointia ja komission puheenjohtajan asemaa. Päätöksentekojärjestelmää muutetaan laajentamalla määräenemmistöpäätösten ja yhteispäätösmenettelyn soveltamisalaa.

Kauppapolitiikassa yhteisön toimivaltaa laajennetaan sisällyttämällä palvelut sekä henkisen omaisuuden kaupalliset näkökohdat tietyin rajoisin yhteisön yhteiseen kauppapolitiikkaan. Tiiviimmän yhteistyön eli joustavuuden käyttöä helpotetaan Euroopan yhteisöjen perustamisopimuksen sekä oikeus- ja sisäasioiden alalla ja mahdollistetaan sen käyttö ulko- ja turvallisuuspolitiikan täytäntöönpanossa.

Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen rakenteeseen, kokoonpanoon ja toimivaltaan liittyvillä muutoksilla pyritään tehostamaan tuomioistuimien toimintaa ja nopeuttamaan siellä käytäviä oikeu-

denkäyntejä. Euroopan parlamentin asemaa vahvistetaan antamalla parlamentille yleinen kanne-oikeus yhteisöjen tuomioistuimessa ja mahdollisuus hankkia lausunto suunniteltujen kansainvälisten sopimusten yhteisön oikeuden mukaisuudesta.

Vapauden, kansanvallan, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen sekä oikeusvaltion periaatteiden suojaa vahvistetaan luomalla menettelyt näiden periaatteiden vakavaa rikkomista koskevia vaaratilanteita varten.

Nizzan sopimuksen voimaantulo edellyttää, että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat sen valtiosääntöjensä asettamien vaatimusten mukaisesti. Sopimus tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kaikki allekirjoittajavaltiot ovat tallettaneet ratifioimiskirjansa.

Esitykseen liittyvä ehdotus laiksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, Euroopan yhteisöjen perustamisopimusten ja niihin liittyvien tiettyjen asiakirjojen muuttamisesta tehdyn Nizzan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella tarkemmin säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti Nizzan sopimuksen kanssa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Yleistä

Konferenssin lopputulokset

Nizzan sopimukseen päätyneen hallitusten välisen konferenssin koollekutsumisesta päätettiin kesäkuussa 1999 pidetyssä Kölnin Eurooppa-neuvostossa. Kölnin Eurooppa-neuvoston antaman toimeksiannon mukaisesti, jota täydensi Suomen puheenjohtajavaltiona Helsingin Eurooppa-neuvostolle joulukuussa 1999 esittämä kattava selvitys, HVK:n tuli ratkaista unionin

laajentumisen edellyttämät Amsterdamin sopimuksessa ratkaisematta jääneet institutionaaliset kysymykset. Nizzan sopimuksen keskeiset määräykset selostetaan tyhjentävästi hallituksen esityksessä. Sopimukseen on lisäksi liitetty neljä oikeudellisesti sitovaa pöytäkirjaa, jotka koskevat unionin laajentumisesta aiheutuvia muutoksia unionin toimielinten kokoonpanossa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön tarkistamista, Euroopan hiili- ja teräsyhteisöä koskevan sopimuksen voimassaolon päättymisestä johtuvia järjestelyjä sekä määräenemmistöpäätöksentekoon siirtymistä viisumi-, turvapaikka- ja maahantulopolitiikkaa sekä muuta

henkilöiden vapaaseen liikkuvuuteen liittyvää politiikkaa koskevien päätösten osalta. Suuri valiokunta tyytyy jäljempänä esittämään arvioita vain eräistä valiokunnan HVK:n aikana vahvistamien tavoitteiden saavuttamisen arvioimisen kannalta merkityksellisistä sopimuksen ja pöytäkirjojen määräyksistä. Lisäksi Nizzan sopimuksen hyväksyneen hallitusten välisen konferenssin päätösasiakirjaan sisältyvä julistus Euroopan unionin tulevaisuudesta on erikseen eduskunnan käsiteltävänä (VNS 3/2001 vp).

Hallitusten välisen konferenssin lopputulosten arvioinnin perusteet vaihtelevat luonnollisesti eri jäsenvaltioiden ja eri tahojen konferenssille asettamien tavoitteiden mukaan. Konferenssia voi pitää menestyksellisenä, kun sen varsinaisena tavoitteena pidetään jäljellä olevien unionin päätöksentekoa koskevien kysymysten raivaaminen laajentumisen tieltä. Sen sijaan useiden jäsenvaltioiden toiveet unionin lähentymisestä kansalaisyhteiskunnan selkeyttämisen ja järjestyksen kautta eivät Nizzassa toteutuneet. Julkisuuteen tulleet tiedot valtion- ja hallitusten päämiesten erimielisyyksistä Nizzan viimeisissä istunnoissa eivät ole omiaan lisäämään kansalaisten luottamusta unioniin.

Nizzan sopimuksen oli 12.11.2001 mennessä ratifioinut kolme jäsenvaltiota (Tanska, Ranska ja Luxemburg). Lisäksi ratifioinnin edellytyksenä oleva käsittely kansallisessa parlamentissa oli viety päätökseen tai lähes päätökseen viidessä jäsenvaltiossa (Saksa, Espanja, Itävalta, Portugali ja Yhdistynyt kuningaskunta). Irlannissa sopimuksen ratifiointiasia alistettiin kansanäänestykselle, jossa sopimuksen hyväksymistä tarkoittava ehdotus jäi vähemmistöön (53,87 prosenttia äänestäneistä vastaan ja 46,13 prosenttia puolesta). Irlannin kansanäänestyksen tuloksen luoman tilanteen vuoksi Nizzan sopimuksen lopullista voimaantuloa ei voi pitää täysin varmana asiana.

Suuri valiokunta katsoo, että Nizzan sopimuksella saavutettiin ne välttämättömät muutokset unionin rakenteissa, joiden järjestämiseksi hallitusten välinen konferenssi kutsuttiin koolle. Valiokunta puoltaa siten sopimuksen hyväksymistä.

Suomen neuvottelutavoitteiden toteutuminen

Suomen pääneuvottelutavoitteena oli sellaisten kestävien institutionaalisten uudistusten saavuttaminen, joiden turvin unioni voisi vastaanottaa kaikki laajentumisprosessiin osallistuvat valtiot. Näiden institutionaalisten ratkaisujen miellettiin hallitusten välisen konferenssin alkaessa tarkoittavan Amsterdamin sopimuksessa ratkaisematta jääneitä kysymyksiä. Suomen keskeisimmät toimielimiä koskevat tavoitteet voitiin siten vahvistaa samoiksi, jotka oli jo hyväksytty vuoden 1996 hallitusten välistä konferenssia varten. Vuoden 2000 hallitusten välisen konferenssin edetessä tavoitteita täsmennettiin eräiden konferenssissa esiinnoitettujen kysymysten osalta, joista keskeisimpiä olivat määränemistöpäätöksenteon käytön laajuus, perussopimusten sanktiojärjestelmät sekä joustavuus unionin kolmessa eri pilarissa.

Eduskunnan hallitusten väliselle konferenssille asettamat Suomen tavoitteet ovat toteutuneet eräin jäljempänä käsitellyin poikkeuksin. Kun eduskunta jo vuoden 1996 hallitusten välisen konferenssin yhteydessä asetti päätavoitteeksi unionin laajentumisen, johon nähden muut HVK:ssa ratkaistavat asiat olivat viime kädessä välineellisiä, konferenssin lopputulosta voi pitää tyydyttävänä.

Yhteistyö valtioneuvoston ja eduskunnan välillä

Amsterdamin sopimuksesta antamassaan lausunnossa SuVL 1/1998 vp valiokunta totesi valtioneuvoston ja eduskunnan välisen vuoropuhelun toimineen suhteellisen hyvin, joskin eduskunnan informoimisen oikea-aikaisuudesta jouduttiin esittämään myös kriittisiä arvioita.

Nizzan sopimuksen osalta valiokunta toteaa tyytyväisyydellä, että valtioneuvosto huolehti koko neuvotteluprosessin ajan moitteettomasti eduskunnan myötävaikuttamisen turvaamisesta kaikissa neuvottelujen vaiheissa ja kaikkien neuvoteltavina olevien asiakysymysten osalta. Myös Nizzan Eurooppa-neuvoston viimeisten neuvottelujen aikana pääministeri pyysi valiokunnan näkemykset syntymässä olevasta sopimuksesta. Nizzan sopimuksessa toteutui periaa-

te pääkaupungin päätöksenteon ensisijaisuudesta neuvottelupaikalla tapahtuvaan harkintaan nähden. Nizzan sopimuksen kansallista ohjausta voi pitää todistuksena perustuslain 8 luvussa säädettyjen kansainvälisten suhteiden hoitoa koskevien säännösten toimivuudesta.

Kannanotot sopimuksen sisällöstä

Toimielimiä koskevat muutokset

Neuvoston ääntenpainotus. Suuri valiokunta edellytti yleisenä lähtökohtana, että neuvoston äänen uudelleen painottamiseen on luotava ääniaiteikko, joka ottaa riittävästi huomioon myös pienten jäsenvaltioiden keskinäiset erot ja joka turvaa sen, että määräenemmistö edusta aina myös jäsenvaltioiden enemmistöä. (SuVL 1/2000 vp, s.8/II)

Nizzan sopimuksella uudistettu järjestelmä, jossa päätöksenteon edellytyksenä on kolmen kriteerin täytyminen (määräenemmistö äänistä neuvostossa; enemmistö jäsenvaltioista; määräenemmistön muodostavat valtiot edustavat vähintään 62 prosenttia unionin väestöstä), ei ole erityisen selkeä. Uusi järjestely myös lisää jonkin verran suurten jäsenvaltioiden painoarvoa neuvostossa. Suomen tavoitteena ollut kaksoisenemmistö olisi ollut tyydyttävämpi ratkaisu.

Valiokunta katsoo, että saavutettu äänen uudelleenpainotuksen sisältävä ratkaisu on tyydyttävä. Arvioon vaikuttavat Suomen saaman äänimäärän (7) lisäksi se seikka, että kokemuksen mukaan jaolla suuriin ja pieniin jäsenvaltioihin ei juurikaan ole merkitystä sen kannalta, miten jäsenvaltiot ryhmittyvät äänestystilanteissa.

Komissio. Suuri valiokunta edellytti, että Euroopan komissiossa tulee olla yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta. Samalla valiokunta varoitti järjestelyistä, jotka lisäämällä komission varapuheenjohtajien lukumäärää tai nimittämällä komission salkuttomia jäseniä, heikentäisivät komission kollegialisuutta tai veisivät pohjan niiltä jäsenvaltioiden eduilta, joita periaate yhdestä komission jäsenestä kustakin jäsenvaltiosta palvelee (esim. SuVL 5/2000 vp).

Suomen tavoite, että komissiossa olisi laajentumisen jälkeenkin yksi kansalainen kustakin jäsenvaltiosta, ei täysin toteutunut. Komission jäsenten lukumäärää vähennetään pienemmäksi kuin jäsenvaltioiden lukumäärä, kun unionissa on 27 jäsenvaltiota.

Nizzan sopimuksen mukaan komission varapuheenjohtajien määrä ja valinta uskotaan komission itsensä päätettäväksi. Komission puheenjohtajan ohjausvaltaa komission muihin jäseniin nähden on korostettu. Komission puheenjohtajalle annetaan Nizzan sopimuksessa myös oikeus erottaa yksittäinen komission jäsen.

Komission muodostamisen menettely uudistetaan Nizzan sopimuksella siten, että komission puheenjohtaja ja jäsenet valitaan määräenemmistöllä.

Suuri valiokunta pitää Nizzan sopimuksella saavutettua komissiota koskevaa ratkaisua hyväksyttävänä siitä huolimatta, että Suomen tavoitteet eivät täysin toteutuneet. Suomen ensisijaiseksi katsottava tavoite kaikkien jäsenvaltioiden tasa-arvosta on toteutunut, kun sopimukseen otettiin ehdoton periaate tasapuolisesta vuorottelusta komission asettamisessa.

Ehdotusta siirtymisestä määräenemmistöpäätöksentekoon komission puheenjohtajan ja jäsenten valinnassa ei viime hetken aloitteena ehditty käsitellä eduskunnan valiokunnissa. Ratkaisu on kuitenkin valiokunnan mielestä täysin tyydyttävä, koska se vahvistaa komission asemaa vähentämällä niitä mahdollisuuksia jäsenvaltioiden väliseen kaupankäyntiin, jotka liittyvät yksimielisyysvaatimukseen.

Euroopan unionin institutionaalisen kehityksen nykyvaiheessa suuri valiokunta pysyy kannassaan, jonka mukaan komission kollegiaalinen luonne ja sen jäsenten keskinäinen tasa-arvo ovat pienelle jäsenvaltiolle erityisen tärkeitä. Valiokunta pitää siksi tärkeänä, että valtioneuvosto seuraa ja selvittää eduskunnalle, miten komissiolle annettu valta päättää varapuheenjohtajiansa lukumäärästä ja valinnasta sekä komission puheenjohtajan tehostettu ohjausvalta vaikuttavat instituutiorakenteiden kokonaisuuteen, sekä tarvittaessa tekee ehdotuksia havaintojensa johdosta.

Euroopan parlamentti. Suuri valiokunta yhtyi valtioneuvoston hallitusten välistä konferenssia varten esittämään kantaan, jonka mukaan on pidetty Amsterdamin sopimuksessa asetetussa Euroopan parlamentin 700 jäsenen enimmäismäärässä. Valiokunta huomautti Euroopan parlamentin kansallisesta edustavuudesta myös pienten jäsenvaltioiden osalta.

Suuri valiokunta pitää Nizzan sopimuksessa päätettyä 732 Euroopan parlamentin jäsenen enimmäismäärää hyväksyttävänä. Suomelle 27 jäsenvaltion unionissa tuleva 13 jäsenen edustus vastaa maamme osuutta unionin väestöstä ja on siksi hyväksyttävä siitä huolimatta, että Suomesta valittujen Euroopan parlamentin jäsenten lukumäärä ja sitä kautta heidän edustavuutensa pienenee.

Nizzan konferenssissa sovittua Euroopan parlamentin paikkajakoa ei kuitenkaan voi pitää hyväksyttävänä siltä osin kuin eräille hakijavaltioille on varattu vähemmän paikkoja kuin väkimäärältään vastaaville nykyisille jäsenvaltioille. Tällainen peittelemättömän syrjivä suhtautuminen hakijavaltioihin oli vähintäänkin epäviisasta tilanteesta, jossa jäsenyydestä aikanaan päättävät hakijavaltioiden kansalaiset ovat tehneet pääosan jäsenyyteen valmistautumisesta johtuvista uhrauksista näkemättä paljonkaan vastaantulemista unionin puolelta. Valiokunta olettaa, että Nizzassa sovittu paikkajako johtui lukkiintuneesta neuvottelutilanteesta ja että se alunperin tarkoitettiin muutettavaksi välittömästi liittymissopimusten määräyksillä. Valiokunta korostaa, että Euroopan parlamentti voi täyttää sille kuuluvat tehtävät vain silloin, jos sen kokoonpano vastaa mahdollisimman hyvin jäsenvaltioiden väestömääriä.

Määräenemmistöpäätöksenteon ja yhteispäätösmenettelyn käyttöalan laajentaminen

Suuri valiokunta on ensimmäisestä vuoden 1996 hallitusten välistä konferenssia koskevasta lausunnostaan lähtien puoltanut määräenemmistöpäätöksenteon merkittävää lisäämistä muun muassa päätöksenteon yksinkertaistamiseen liittyvin perustein. Samasta syystä suuri valiokunta on myös kannattanut yhteispäätösmenttelyn so-

veltamista niissä lainsäädäntöasioissa, joissa neuvosto tekee päätöksensä määräenemmistöllä (SuVL 2/1995 vp, SuVL 2/1997 vp, SuVL 1/1998 vp, SuVL 1/2000 vp).

Siirtyminen määräenemmistöpäätöksenteoon yhteensä 37 perussopimusartiklan osalta vastaa suuren valiokunnan hyväksymiä tavoitteita, jotka kuitenkin olivat Nizzassa sovittua pidemmälle meneviä.

Hallitusten välisen konferenssin aikana vain taloudellisia ulkosuhteita koskevan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 133 artiklan tarkka muotoilu aiheutti eduskunnan ja valtioneuvoston välisessä vuoropuhelussa joitakin sähköt. Myös eduskunnan sisällä tätä artiklaa koskeva kannanmuodostus edellytti poikkeuksellisen perusteellista keskustelua. Asian herättämä poliittinen mielenkiinto heijastaa globalisaatiokeskustelun ja varsinkin maailman kauppajärjestö WTO:n sopimusjärjestelmän uudistamishankkeen paljastamia puutteita Suomen ja Euroopan unionin kauppapolitiikan poliittisessa ohjauksessa.

Nizzan sopimuksella tarkistetussa 133 artiklassa on otettu huomioon keskeiset suuren valiokunnan näkemykset (SuVL 5/2000 vp, s. 11—12). Euroopan yhteisön sopimuksentekovaltaan kuuluu henkisen omaisuuden osalta vain oikeuksilla käytävä kauppa mutta eivät sen sijaan henkisen omaisuuden sisällön määrittelyä koskevat kysymykset. Yhteisön ulkosopimuksin ei voida velvoittaa jäsenvaltioita lainsäädännön yhdenmukaistamiseen sellaisilla aloilla, joilla yhdenmukaistaminen ei ole Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukaan mahdollista.

Valiokunta uudistaa lausunnossaan SuVL 5/2000 vp olevat huomautukset yhteisön taloudellisia ulkosuhteita koskevan toimivallan poliittisen ohjauksen vahvistamisen tarpeellisuudesta sekä Suomessa että Euroopan unionin neuvoston toimesta.

Tiiviimpi yhteistyö

Suuri valiokunta puolsi hallitusten välisen konferenssin aikana valtioneuvoston kantaa, jonka tavoitteena oli tehdä tiiviimmästä yhteistyöstä eli joustavuudesta unionin toimielinjärjestel-

SuVL 5/2001 vp — HE 93/2001 vp

män sisällä houkuttelevampi vaihtoehto kuin jäsenvaltioiden välinen yhteistyö unionirakenteiden ulkopuolella (SuVL 1/2000 vp, SuVL 3/2000 vp, SuVL 5/2000 vp). Valiokunta hyväksyi joustavuuden jäsenkynnyksen laskemisen kahdeksaan jäsenvaltioon. Valiokunnalla ei ole huomauttamista niiden Nizzan sopimuksen määräysten osalta, jotka koskevat joustavuutta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen alalla sekä oikeus- ja sisäasiain alalla. Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alan tiiviimmän yhteistyön osalta suuri valiokunta tyytyy viittaamaan ulkoasiainvaliokunnan lausunnossa UaVL 9/2000 vp olevaan kantaan, johon suuri valiokunta on yhtynyt.

Muut muutokset

Hallituksen esityksen kappaleissa 3.6—3.11 selostetut muutokset vastaavat — suuren valiokunnan toimialaan kuuluvilta osiltaan — kohtuullisesti valiokunnan hallitusten välisen konferens-

sin edellä ja sen aikana hyväksymiä kannanottoja, eikä valiokunnalla ole tarvetta esittää erityisiä huomautuksia.

Julistus Euroopan unionin tulevaisuudesta

Euroopan unionin tulevaisuutta koskevan julistuksen 4 kohdassa edellytetyn Laekenin Eurooppa-neuvoston julistuksen valmistelu on omana asianaan (SuVL 4/2001 vp — VNS 3/2001 vp) eduskunnan käsiteltävänä, eikä sen tarkempaan käsittelyyn tässä Nizzan sopimuksen hyväksymistä koskevassa valiokunnan lausunnossa ole aihetta.

Lausunto

Lausuntonaan suuri valiokunta kunnioittavasti esittää ulkoasiainvaliokunnalle,

että ulkoasiainvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 30 päivänä marraskuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

vpj.	Kirsi Piha /kok	Johannes Leppänen /kesk
jäs.	Maria Kaisa Aula /kesk	Leena Luhtanen /sd
	Tuija Brax /vihr	Håkan Nordman /r
	Mikko Elo /sd	Outi Ojala /vas
	Jouko Jääskeläinen /kd	Jussi Ranta /sd
	Anneli Jäätteenmäki /kesk	Jouko Skinnari /sd
	Tarja Kautto /sd	Katja Syvärinen /vas
	Riitta Korhonen /kok	Matti Vanhanen /kesk
	Juha Korkea-oja /kesk	Marjatta Vehkaoja /sd
	Jari Koskinen /kok	Jari Vilén /kok
	Pekka Kuosmanen /kok	Matti Väistö /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Peter Saramo.